

internationale lezingenreeks

In het kader van het programma "Open Stad" van ANTWERPEN 93
Als proloog op het gebeuren "Visions urbaines" in het
Centre Georges Pompidou

Antwerpen, van 22 september tot 8 december
Parijs, van 4 oktober tot 24 januari

visies

over Europese stedenbouw

deSingel

22 september

Elizabeth Wilson, sociologe
Women in the city

29 september

Bruno Fortier, architect
L'amour des villes

6 oktober

Johann F. Geist, architectuurhistoricus
Berlin Alexanderplatz zwischen
Ost und West

13 oktober

Richard Sennett, socioloog, romanschrijver
Death, space and passive bodies

14 oktober

Norman Foster, architect
Recent urban projects

21 oktober

Karel Kosik, filosoof
La ville et l'architecture du monde

27 oktober

Marcel Smets, stedenbouwkundige
Een stedenbouw die verder reikt dan
stadsontwerp?

3 november

Richard Rogers, architect
Cities of the 21st century

24 november

Peter Cook, architect
The recurrent arcadian dream

1 december

Ed Taverne, architectuurhistoricus
Een onzichtbare metropool.
Randstad Holland 1900-1990

8 december

Marc Augé, antropoloog
La ville, du lieu au non-lieu?

In dit oud en nieuw Europa, aan het eind van deze eeuw, wordt het denken over en het omgaan met de stad geconfronteerd met een aantal onontkoombare paradoxen.

Het verlangen naar een verloren of opnieuw uit te vinden stedelijkheid wordt steeds sterker en algemener, zonder meteen klaarder omlind te worden. Dit verlangen richt zich, terecht, op die aspecten van de stedelijke morfologie waar het het meeste vat op kan hebben: te beschermen plekken, te behouden groene ruimte, de kwaliteit van materialen, de kwaliteit van de ruimte... zonder echter de dynamiek van die aspecten ten volle uit te putten.

Achter elke poging om de identiteit van een stad of van een wijk te accentueren, profileert zich inderdaad een zoeken naar een intensere sociale uitwisseling. Deze laatste mag dan al - misschien voorgoed - de stempel van de nostalgie dragen, maar ze is onmisbaar voor de gemeenschap, als deze echt bezit wil nemen van de stad. Anderzijds is er het urbanisatieproces dat, als het aan zijn eigen logica wordt overgelaten, voortdurend alle eigenheden van elke stad blijft uitwissen en daarbij ook elke ruimte wegveegt die het bewustzijn van een gemeenschap vormt. De massale resultaten van dit proces zijn bekend: uniformisering van steden onderling en hun versmelting in een slap geurbaniseerde ruimte zonder duidelijke grens of baken.

De stedelijke explosie, die typisch was voor de jaren zestig en zeventig, ligt voortaan achter ons; toch blijft ze, zelfs onderhuids, een duidelijk kenmerk van ons 'fin de siècle'. Wat tot voor kort nog de eigenheid van steden uitmaakte, hun 'onderscheid' binnen een territorium, dat alles is opgeslorpt in transformaties en uitwassen waarvan wij slechts met moeite de zin nog kunnen achterhalen.

De stad is tegelijk bedreiging (verstedelijking) en bedreigde materie (stedelijkheid), en lijkt als dusdanig wel een samenvatting van de hele ecologische paradox, en dat op een moment waarop het territorium en zijn 'landschappen' het voorwerp zijn van een algemeen verspreide bekommernis. Deze transformatie van het 'milieu' vindt een correlaat in het individu. Dit avontuur is zowel politiek als existentieel. Zien wij nieuwe structuren opduiken achter diegene die verdwijnen? Kunnen wij deze evolutie verlangen en willen, kunnen we keuzes maken? Hebben wij enig idee van de middelen die moeten worden ingezet om deze evolutie in goede banen te leiden? Kunnen we zo de ruimte creëren voor onze avonturen? De utopieën zijn dood, en met hen lijkt ook elke wil verdwenen om zich persoonlijk aan die vragen bloot te stellen. En samen daarmee lijkt ook elk denken op termijn uitgeblust, dat in staat zou zijn om enig perspectief te bieden, of om nieuwe wegen in te slaan. Is het publieke debat dan uitgebloeid? Reikt de verantwoordelijkheid van het publieke discours dan niet verder dan de stricte competenties? Waar zijn de 'honnêtes hommes'? Waar is de stad?

We hebben hier duidelijk te maken met een tegenstelling tussen enerzijds een publieke opinie en een overheid die schijnbaar in harmonie klinken, en anderzijds een daadwerkelijk proces dat zijn gang gaat, en relatief ongevoelig blijft voor de uitgesproken verlangens van de eerste. Om deze tegenstelling uit te spitten, hebben wij aan elf kosmopoliete getuigen, filosofen, architecten, historici, critici, gevraagd om de urbanisatie van deze eeuw te evalueren en een toekomstvisie te formuleren.

deSingel, Blauwe Zaal, Desguinlei 25, 2018
Antwerpen, om 20 uur.

Kaarten 100 BEF, abonnement 900 BEF
Inlichtingen en reserveringen: bespreekbureau
deSingel, Desguinlei 25, 2018 Antwerpen,
03/248 38 00.

De sprekers worden telkens ingeleid door Sébastien
Marot. DeSingel presenteert van 14 oktober tot 12
december '93 een tentoonstelling van Norman
Foster and Partners met als thema het stedelijk
ontwerp.

De lezingen gaan door op woensdag, behalve
donderdag 14 en 21 oktober '93.

In het Centre Georges Pompidou,
20.30 uur, Grote Zaal.

Inschrijving voor de hele lezingencyclus 200 FF
(normaal tarief), 150 FF (studenten, leden van het
Centre Georges Pompidou).
Inlichtingen (1) 44 78 42 40

Coproductie:

ANTWERPEN 93, culturele hoofdstad van Europa, Centre Georges
Pompidou, deSingel

Deze lezingenreeks werd samengesteld in samenwerking met de
Service Culturelle de l'Ambassade de France en Belgique en het
Goethe Instituut.

deSingel
INTERNATIONAAL
KUNSTCENTRUM

antwerpen 93

Culturele hoofdstad van Europa
Capitale culturelle de l'Europe
Kulturhauptstadt Europas
Cultural capital of Europe